

פרשת חיי שרה

אברהם ביקש מערה למה קיבל שדה (2)

יש להבין, הרי אברהם אבינו ביקש מעפרון את המערה בלבד כמבואר: ויתן-לי, את-מערת המכפלה אשר-לו, אשר, בקצה שדהו: בכסף מלא יתגנה לי, בתוכם--לאחזת-קבר. ומדוע עפרון הציע גם את השדה ואף הקדים נתינתה למערה כנאמר: ויען עפרון החתי את-אברהם באזני בני-חת, לכל באי שער-עירו לאמר. יא לא-אדני שמעני--השדה בתתי לך, והמערה אשר-בו לך בתתי.

עוד צריך להבין שהרי בתחילה עפרון רצה לתת הכל בחינם ולבסוף לא רק שלקח כסף אלא אף לקח מחיר מופרז (כמבואר בחז"ל). וכי לא יכל לכה"פ לעשות הנחה?!

ויש לומר, שאברהם אכן היה מעוניין רק במערת הקבורה ותיכנן לשלם בעדה. אך עפרון ידע שהוא לא יוכל לבקש עליה כסף או שלא היה נעים לו לבקש, ועל כן 'שירבב' לעניין שגם את השדה יתן לו במתנה. ובכך רמז לו שמבחינתו א"א להפריד בין השדה למערה. ועשה זאת מכיון שידע שכמובן אברהם לא יקח את השדה בחינם כי זו היתה מתנה גדולה מדי והיא לא רק לצורך קבורה, וע"כ ייצטרך לשלם על כל העיסקה. ואברהם, ש'קלט' בקלות את העניין, ענה: "אך אם-אתה לו, שמעני: בתתי כסף השדה, קח ממני, ואקברה את-מתי, שמה". וכלל לא דיבר והזכיר את המערה.

וכך מסיימת התורה ומזכירה תחילה את עניין המערה: ויקם שדה עפרון, אשר במכפלה, אשר, לפני מקרא: השדה, והמערה אשר-בו, וכל-העץ אשר בשדה, אשר בכל-גבלו סביב.

ועפ"ז יובן שאכן עפרון מעולם לא רצה לתת כלום בחינם אלא הכל היה תכסיס להוציא מאברהם תשלום אף על המערה וכמו שאמרו חז"ל על כך: "רשעים, אומרים הרבה ועושים מעט."

וברמב"ן כתב באופן דומה: "והנה אברהם לא היה מבקש רק למכור לו המערה כי היא בקצה השדה וישאר השדה לעפרון, והוא אמר לו דרך מוסר או מרמה שיתן לו השדה והמערה אשר בו, כי לא יתכן לאדם נכבד כמוהו שתהיה לו המערה לאחזת קבר והשדה יהיה לאחר, ואברהם שמח בכך וקנה הכל בדמים שהזכיר לו":

מקור: מקור